

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

M 0 4 0 1 0 3 1 2

PREDPREIZKUS

SLOVENŠČINA

Izpitna pola 2

Razčlemba izhodiščnega besedila

Marec 2004 / 90 minut

Dovoljeno dodatno gradivo in pripomočki: kandidat prinese s seboj nalivno pero ali kemični svinčnik. V izpitno polo je vložena priloga z dvema neumetnostnima besediloma. Kandidat pa poleg tega dobi dva ocenjevalna obrazca in konceptni list.

SPLOŠNA Matura

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila. Ne izpuščajte ničesar.

Ne obračajte strani in ne začenjajte reševati nalog, dokler Vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca).

Naloge, pisane z navadnim svinčnikom, se točkujejo z 0 (nič) točkami.

V tej izpitni poli je 24 nalog. Rešitve vpisujte z navadno rabo velikih in malih pisanih ali tiskanih črk v prostor, ki je za to predviden, z nalivnim peresom ali kemičnim svinčnikom. Vpisovanje rešitev s samimi velikimi tiskanimi črkami (verzalkami) ni dovoljeno (odbitne točke). **Pišite razločno.** Nečitljive rešitve ter nejasni popravki se točkujejo z 0 točkami. Pazite na slovnično in pravopisno pravilnost odgovorov (možnost odbitnih točk zaradi jezikovnih napak).

Število točk, ki jih lahko dobite za posamezne naloge, je navedeno v izpitni poli.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti.

Želimo Vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani, od tega 2 prazni.

Pozorno preberite izhodiščni besedili in rešite naloge.

1. Kaj je skupno besediloma, ki sta bili istega dne objavljeni na kulturni strani dnevnika Delo?
(Obkrožite ustrezní črki.)

- a) Sporočevalec.
- b) Naslovnik.
- c) Namen.
- č) Jezik.

(2 točki)

2. Imenujte besedilno vrsto, ki ji pripada besedilo A.

(2 točki)

3. Med ponujenimi odgovori v naslednji povedi **podčrtajte** pravega.

Besedilo B je uvodnik/poročilo/komentar/novica/obvestilo.

(2 točki)

4. Besedilo B je bilo objavljeno na isti strani tik pod besedilom A. V **tristavčni** povedi razložite pomen nadnaslova besedila B.

(4 točke)

5. Obkrožite črke pred tremi trditvami, ki ustrezajo vsebini priloženih besedil.
- a) Med svetovno uveljavljenimi glasbeniki, ki so leta 2000 nastopili v Gallusovi dvorani, so bili samo pianisti.
 - b) Kot mojster igranja na klavirju se je izkazal Zlatko Silič.
 - c) Koncertna dvorana v Cankarjevem domu zaradi številnih tehničnih slabosti nastopajočim ne omogoča vrhunske izvedbe.
 - č) Obiskovalci ne hodijo vsi na koncerte predvsem zaradi glasbe.
 - d) Vodstvo Cankarjevega doma se zaveda, da nekateri obiskovalci sami od sebe ne vedo, kako se je treba vesti na koncertu.
 - e) Koncert Dubravke Tomšič je trajal do desetih zvečer.
 - f) V prvem delu koncerta se je v dvorani trikrat oglasil mobilni telefon.
 - g) Med izvajanjem Lisztovega Oratorija je bilo kašljanje najbolj moteče.
 - h) Na koncertih v dvorani Slovenske filharmonije nekateri obiskovalci med poslušanjem skladb odvijajo bombone.
 - i) Ure s signali so manj moteče od kašljanja.

(6 točk)

6. Dopolnite naslednje besedilo.

Izhodiščni besedili sta namenjeni _____ javnosti. Ker je naslovnik teh besedil množičen in interesno zelo različen, je obravnavana tema predstavljena na vsem _____ način. Taka besedila imenujemo _____.
(6 točk)

7. Kaj je tema besedila A in kaj besedila B?

Besedilo A: _____

Besedilo B: _____

(5 točk)

8. Dopolnite poved.

Način razvijanja teme v prvem odstavku besedila A je _____, v tretjem in četrtem pa _____.
(4 točke)

9. Podčrtajte ustrezzo besedo ob poševnici in svojo odločitev utemeljite tako, da boste poved ustrezzo dokončali.

Izhodiščni besedili sta enogovorni/dvogovorni, saj _____

(4 točke)

10. Preberite povedi in ugotovite, v katerih sporočevalec izraža svoje mnenje, v katerih pa ga dokazuje. Na predvideni prostor vpišite ustrezzo besedo: mnenje/dokazovanje.

- a) *Po sredinem klavirskem večeru ne more biti dvoma, da je Dubravka Tomšič pianistka svetovnega formata.* _____

Dubravka Tomšič je delo poustvarila z izredno tehnično sproščenostjo. _____

- b) *Na recitalu Dubravke Tomšič so bili manj pozorni v izredni formi.* _____

Ob uvodni skladbi se je pianistka prebijala skozi salve kašla. _____

- c) *Ure s signali se oglašajo med koncerti že dolgo.* _____

Vodstvo Cankarjevega doma bi moralo končno kaj ukreniti za nemoteno spremljanje koncertov. _____

- č) *Kašjanje in oglašanje prenosnih telefonov je pisca besedila B zelo motilo.* _____

Pisec besedila B ni mogel ovrednotiti umetniške kakovosti koncerta. _____

(4 točke)

11. Primerjajte naslova besedil in v **dveh dvostavčnih** povedih razložite dve vsebinski sestavini, ki sta jima skupni.

(6 točk)

12. V povedi podčrtajte pravo trditev.

Izhodiščni besedili sta glede na sporočilni namen prikazovalni/zagotavljalni/vrednotenjski/čustveni/pozivni/poizvedovalni/povezovalni/izvršilni.

(2 točki)

13. Prevzete besede iz besedila A (levi stolpec) povežite s pomenskimi razlagami tako, da na črtice pred besedami vpišete ustrezne številke.

____ <i>interpretacija</i>	1 veselo, živahno razpoloženje
	2 umetniško poustvarjanje glasbenega dela, izvajanje
____ <i>senzibilnost</i>	3 diatonična lestvica s poltonoma med 3. in 4. ter 7. in 8. stopnjo
	4 vokalna ali instrumentalna polifonska skladba, v kateri se pri vseh glasovih ponavlja določena tema
____ <i>fuga</i>	5 ustvarjanje likovnih umetnin
	6 instrumentalna skladba z več stavki, od katerih je vsaj eden v sonatni obliki
____ <i>sonata</i>	7 občutljivost
____ <i>dur</i>	

(3 točke)

14. Beseda *mobilec* je

- a) narečna
- b) starinska
- c) novejša
- č) uradovalna
- d) slengovska
- e) strokovna

(Ustrezna odgovora obkrožite.)

(2 točki)

15. Zapišite skladenjsko podstavo besede *poslušalčev*.

(3 točke)

16. Uporabite pravilno obliko besed(e) v oklepaju.

Z (zgostitev) _____ teh klicev je naraščala napetost.

Pianistka je s (poustvarjanje) _____ skladateljevih del zaslovela že zgodaj.

(Dubravka Tomšič) _____ letos nisem poslušala na koncertu.

Vratar se je sprl z dvema (nevzgojen obiskovalec) _____.

(3 točke)

17. Podčrtajte pridevниke, ki lahko ločijo določno in nedoločno obliko.

veliki, prostran, bližnji, klasičen, svetovni, klavirski, avtentični, povezan, specifičen, Dubravkin

(3 točke)

18. Podčrtajte pravilne zapise.

D-dur, D dur

h - mol, H mol, h-mol

organizacijskotehnični, organizacijsko-tehnični, organizacijsko - tehnični

dvatisoči, dva tisoči

itd., i.t.d.

dd., d. d.

(3 točke)

19. Na katere načine so izražena slovnična (skladenjska) razmerja v besednih zvezah? (Na ustrezeno mesto vpišite +.)

	ujemanje	vezava	primik
<i>naklonjenost pianistki</i>			
<i>klasični koncert</i>			
<i>podobno ptici</i>			
<i>izjemno prefinjeno</i>			
<i>skrivnostna stran</i>			
<i>glasbilo s strunami</i>			
<i>včeraj zvečer</i>			

(3 točke)

20. Z ustreznim podčrtovanjem predstavite stavčnočlensko sestavo.

Gallusova dvorana Cankarjevega doma je naše največje in najuglednejše koncertno prizorišče.

(3 točke)

21. S simbolnim prikazom določite stavčno sestavo druge povedi 2. odstavka besedila A (*Po sredinem klavirskem večeru ...*).

ter devete povedi 4. odstavka besedila B (*Najbrž si nihče ...*).

(4 točke)

22. V povedih vставite manjkajoče vejice.

Med njimi so bili tudi veliki pianisti kot so Mihail Pletnev, Alfred Brendel in András Schiff.

Tisti sošolci ki so obiskovali glasbeno šolo so se med prvimi odločili da bi šli na koncert vendar so bile vstopnice predrage.

Kljud temu da ga je žena prosila naj pusti mobilni telefon doma je ni poslušal.

(3 točke)

23. Poved *Dijaki tretjega letnika so šli v Cankarjev dom poslušat koncert že drugič v tem šolskem letu* preoblikujte v skladu s členitvijo po aktualnosti (in brez dodajanja ali izpuščanja besed) tako, kot da je naslovniku znano,

- a) kdaj, ne pa kam.

- b) kdo, ne pa s katerim namenom.

(6 točk)

24. Tvorite besedilo, v katerem boste **predstavili** poljubno izbranega človeka, ki se ukvarja z glasbo. Besedilo, namenjeno objavi v krajevnem ali šolskem glasilu, naj ustreza predpisani besedilni vrsti in naj obsega od 180 do 210 besed (predlagamo, da jih preštejete in število zapišete v okence na strani 10). Podpis naj bo izmišljen.

(37 točk)

Število besed:

PRAZNA STRAN

PRAZNA STRAN